

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2006. május 18.

**KÖZGAZDASÁGI
ALAPISMERETEK
(ELMÉLETI GAZDASÁGTAN)**

**KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

OKTATÁSI MINISZTERIUM

JAVÍTÁSI ÚTMUTATÓ

A javítás során a tanuló által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával fel kell tüntetni a részmegoldásért megítélt részpontszámokat, és meg kell jelölni a hibátlan megoldást, illetve az előforduló hibákat és a tévedéseket. Egy feladat megoldásáért járó összesített pontszámot az előre nyomtatott mezőbe írjuk be. A feladatlap végén szereplő összesítő táblázatba ezeket a pontszámokat tüntetjük fel, és összesítjük a dolgozat pontszámait.

A feladatoknál többféle megoldás is elképzelhető, ezért előfordulhat, hogy a javítási útmutatóban közölt eljárástól (v. szöveges megnevezéstől) eltérő módon születik meg a megoldás. Ha a megoldás szakmailag korrekt elemekre épül, az eljárás kellően részletezett, és helyes eredményre vezet, akkor ezekért a megoldásokért is a teljes pontszám jár.

A pontszámok odaítélésénél a következő elveket kell követni!

1. A teljes pontszám csak hibátlan feladat megoldásért adható meg. Hiányzó válasz esetén a válaszáért adható részpontszámot le kell vonni.
2. Logikailag helyes eljárással, de számolási hibával megoldott feladatnál a részpontszám felét le kell vonni a hibavétés helyén. A feladat későbbi részében a logikailag jó megoldás a tovagyrúzó számbeli eltérés ellenére is teljes értékűnek számít, tehát a későbbi részpontszámokat egyetlen hiba miatt nem kell csökkenteni. (A feladat összpontszáma a felezés ellenére is csak egész szám lehet!)
3. Logikai hiba esetén a hibavétés helyén nem jár pont, a további hibátlan lépésekért viszont megadható a fele pontszám. (A feladat összpontszáma a felezés ellenére is csak egész szám lehet!)
4. Egy feladatnál csak egy megoldás értékelhető!
5. Igaz-hamis kérdéseknél a megjelölés és az indoklás külön pontozható. Önmagában az I vagy H megjelölése 1 pont. A helyes indoklás a megjelöléstől függetlenül 1 ponttal értékelhető.
6. A III. részben található feladatok részpontszámai tovább nem bonthatók, ezektől eltérni csak az előbbieken említett számolási hiba esetében lehet.
7. Az előre nyomtatott mezőbe csak egész számot írhatunk, s így a feladatsor összpontszáma csak egész szám lehet.

I. Választásos feladatsor

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
d	b	C	A	C	C	D	A	C	C

Minden helyes válasz 2 pontot ér, max: $10 \times 2 = 20$ pont.

II. Szöveges feladatok

1. Igaz-hamis állítások (6x2=12 pont)

I-H	Válasz	Pontszám
H	1) A tőke kamatjövedelmet biztosít a tulajdonosának. vagy: a profit a vállalkozó jövedelme.	1+1 pont
H	2) Az árbevétel és a számviteli költség különbsége a számviteli profittal egyezik meg. Gazdasági profit elérésének az a feltétele, hogy a számviteli profit nagyobb legyen, mint a normál profit.	1+1 pont
H	3) A föld kínálati függvénye függőleges egyenes, mert a gazdaság számára a földterület adott nagyság.	1+1 pont
H	4) Ebben az esetben a foglalkoztatást a munkakeresleti oldala határozza meg, ezért ha a reálbér nő, a munkakereslet csökken, tehát a foglalkoztatás is csökkenni fog.	1+1 pont
H	5) A fogyasztási határhajlandóság értéke mindig kisebb, mint 1. Ha a fogyasztási függvény a 45° -os egyenes felett halad, akkor a fogyasztás nagyobb, mint a jövedelem.	1+1 pont
I	6) Okun törvénye szerint a munkanélküliségi ráta 1% csökkentéséhez a jövedelem 2,2%-os növelése szükséges.	1+1 pont

2. Definíciók (4x2=8 pont)

Sorszám	Meghatározás	Pontszám
A)	Az árbevétel és a gazdasági költség különbsége.	2 pont
B)	Az a szükséglet-kielégítési fok, amit a jószág elfogyasztása biztosít.	2 pont
C)	A különböző termékek árainak súlyozott átlaga.	2 pont
D)	Jegybanki intervenciók biztosítják az árfolyam fenntartását, a valutaárfolyam legfeljebb egy előre meghatározott sávban ingadozik.	2 pont

3. Esszé típusú kérdés (8 pont)

Szempont	Válasz	Pontszám
Eljárás	Általános szabály: a hozamokat és a költségeket kell összehasonlítani, és ha a hozamok meghaladják a költségeket, akkor érdemes beruházni.	2 pont
Összehasonlítás	Jelenérték: a várható hozamok diszkontált összegét jelenti $NPV = PV - \text{vétélár}$ Belső kamatláb a beruházás átlagos jövedelmezőségi rátája, az a kamatláb (r), amely mellett a nettó jelenérték 0.	3 pont
Értékelés	Ha a $NPV > 0$, gazdaság profitot lehet elérni Ha a $NPV = 0$, normál profitot lehet elérni Ha a $NPV < 0$, akkor veszteséges a beruházás. Vagy: $r > i$, akkor gazdasági profit $r = i$, akkor normálprofit $r < i$ veszteség	3 pont

4. Párosítás, fogalom-definíció (5 pont)

Meghatározás betűjele	Válasz	Pontozás
A	8	1 pont
B	4	
C	1	1 pont
D	3	1 pont
E	2	1 pont
B	A forgalomban lévő nominális pénz mennyiség és az árszínvonal hányadosa.	1 pont

5. Elemző, értékelő feladat (7 pont)

Sorszám	Válasz	Pontozás
5.1.	Növekszik	2 pont
5.2.	B, D	2 pont
5.3.	Tovább termel, mert az üzemszüneti pontnál lép ki.	1 pont 2 pont

III. Számítást, ábrázolást igénylő feladatok

6.feladat (2+2+2+2 = 8 pont)

Sorszám	Válasz	Pontozás
6.1.	$D = S$ alapján $Q_1 = 16$ Ft és $P_2 = 800$ Ft/kg	2 pont
6.2.	Az új ár: $P_2 = 800 \cdot 1,25 = 1000$ Ft/kg Az új árat a keresleti függvénybe kell behelyettesíteni: $1000 = 1600 - 50Q$, azaz $Q_2 = 12$ kg	1 pont 1 pont
6.3.	$TR_1 = 800 \cdot 16 = 12800$ $TR_2 = 1000 \cdot 12 = 12000$ $TR_2/TR_1 = 93,75\%$, tehát csökkent 6,25%-kal	2 pont
6.4.	$D_2 = 12$ $S_2 = 1160/60 = 19,33$ A készlet: $S_2 - D_2 = 7,33$ kg	2 pont

7. feladat (5+1+2+2+2=12 pont)

7.1. A táblázat kitöltése oszloponként 1-1 pont = 5 pont

Q	TC	FC	VC	AC	AVC	MC
0	1000	1000	0	-	-	-
10	1600	1000	600	160	60	60
20	2100	1000	1100	105	55	50
30	2400	1000	1400	80	46,6	30
40	2800	1000	1800	70	45	40
50	3400	1000	2400	68	48	60
60	4200	1000	3200	70	53,6	80
70	5600	1000	4600	80	65,7	140

Sorszám	Válasz	Pontozás
7.2.	Átlagos változó költség, $AVC = VC/Q$	1 pont
7.3.	$P = MR = MC$ feltételt teljesítő Q értéket kell a táblázatból kikeresni, azaz , ha $MC = 80$, akkor $Q = 60$.	2 pont
7.4.	$TR = 60 \cdot 80 = 4800$ $T\pi = 4800 - 4200 = 600$	2 pont
7.5.	A veszteséges termelést akkor tartja fenn a vállalat, ha $AVC_{min} < P < AC_{min}$, azaz a táblázatban szereplő számértékek alapján $P > 45$ és $P < 68$.	2 pont

8. feladat (10+2= 12 pont)

Sorszám	Válasz	Pontozás																																			
8.1.	<i>A számításokat a képletek felhasználásával végezhetjük el az első három oszlopban. A foglalkoztatottak számának meghatározásához a rövidebbik oldal elve szerint kell eljárni, a kibocsátást pedig a foglalkoztatás ismeretében számíthatjuk. Eredmények:</i>	10 pont (oszloponként 2 pont)																																			
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Árszínvonal (P)</th> <th>Reálbér (W/P)</th> <th>Munkakereslet nagysága (L^D)</th> <th>Foglalkoztatottak száma (L_f)</th> <th>Kibocsátás (Y)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>6</td> <td>400</td> <td>400</td> <td>4800</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>3</td> <td>1600</td> <td>1600</td> <td>9600</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>2</td> <td>3600</td> <td>3600</td> <td>14400</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>1,5</td> <td>6400</td> <td>6400</td> <td>19200</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>1,2</td> <td>10000</td> <td>6400</td> <td>19200</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>1</td> <td>14400</td> <td>6400</td> <td>19200</td> </tr> </tbody> </table>		Árszínvonal (P)	Reálbér (W/P)	Munkakereslet nagysága (L^D)	Foglalkoztatottak száma (L_f)	Kibocsátás (Y)	1	6	400	400	4800	2	3	1600	1600	9600	3	2	3600	3600	14400	4	1,5	6400	6400	19200	5	1,2	10000	6400	19200	6	1	14400	6400	19200
	Árszínvonal (P)		Reálbér (W/P)	Munkakereslet nagysága (L^D)	Foglalkoztatottak száma (L_f)	Kibocsátás (Y)																															
	1		6	400	400	4800																															
	2		3	1600	1600	9600																															
	3		2	3600	3600	14400																															
	4		1,5	6400	6400	19200																															
5	1,2	10000	6400	19200																																	
6	1	14400	6400	19200																																	
8.2.	A munkanélküliek száma = $L^S - L^D = 6400 - 3600 = 2800$	2 pont																																			

9. feladat (2+3+3=8 pont)

Sorszám	Válasz	Pontozás
9.1.	$M^S/P = M^D$ összefüggés alapján Y = 4000	2 pont
9.2.	$Y_1 = 4000 + 360 = 4360$ és $M^D = 0,5 * 4360 - 50 * 10 = 1680$ Tehát $M^S/P = 1680$, ezért $M^S_1 = 8400$, vagy $\Delta M^S = 900$	3 pont
9.3.	Az új árszint: $P_2 = 5 * 1,2 = 6$ és $Y_2 = 4900$ Ezért az egyensúly feltétele: $8400/6 = 0,5 * 4900 - 50i$, $\rightarrow i = 21\%$	3 pont